

7 DNI

TYGODNIOWA AJENCJA PRASOWA

Poswieconna sprawom społecznym
gospodarczym, literackim oraz
zagadnieniom polityki ogólnej

Konto P.K.O. Nr. 25.578.

Starościńska 1 m. 28.

Warszawa

Nr. 52

Środa 13.I.1937 r.

Rok II

AJENCJA NASZA ZAMIESZCZA WYŁĄCZNIE ARTYKUŁY PISARZY POLSKICH.

NUMER NINIEJSZY ZAWIERA:

- W d o b i e o b e c n e j. - Artykuł, poruszający zagadnienie sytuacji światowej na tle ostatnich wydarzeń w Europie, związanych z polityką wielkich mocarstw.
- Z t a j e m n i c t r ó j k ą t a i k i e l n i. - Interesujące i mało znane szczegóły, związane z kulisami działalności organizacji masonskiej, której wpływy wywołały zrozumiałe zaciekawienie ogółu społeczeństwa polskiego.
- N a w y s p i e t r ę d o w a t y c h. - Reportaż, odsłaniający tajemnicę jednej z najtragiczniejszych miejscowości, którą jest wyspa Desirade, gdzie znajduje się zakątek dla ludzi izolowanych od świata, jakimi są dotknięci straszną chorobą trądu.
- H i s t o r i a c z o ł g u. - Szkic historyczny o dziejach broni, która w dużej mierze zaważyła na losach wojny światowej.
- " S w ó j h o n o r z n a m. . . . ". - Nasz reportaż z peryferyj stolicy.
- N a s z s t o s u n e k d o e m i g r a c j i. - Artykuł poruszający zagadnienie tak ważne i istotne jaki jest nasz stosunek do wychodźstwa polskiego, oraz widoki rozwoju życia gospodarczego na emigracji.

Prócz tego numer bieżący przynosi stałe rubryki, jak *L i s t y z e s t o l i c y*, zawierające podany w lekkiej formie przegląd wydarzeń oraz aktualnych nastrojów z Warszawy, niezwykle interesującą historię cennego brylantu znalezione go we wnętrzu starych skrzypiec, poza tym - stały kącik mody dla pań.

7952
111 a

W DOBIE OBECNEJ.....

Współczesny układ sił politycznych w Europie wyłonił wielką potęgę w postaci Niemiec. Poza przygotowaniem do wojny, olbrzymim materiałem ludzkim trzon tej potęgi stanowi wyjątkowa pozycja Niemiec w polityce europejskiej.

Wyjątkowość ta polega na tym, że Niemcy wybiły się na czoło frontu przeciwkomunistycznego. "Kto chce walczyć z komunizmem musi iść z nami ręką w rękę" - głoszą niedwuznacznie niemieckie pisma oficjalne. Jako zaplecze mają Niemcy przede wszystkim Italię - drugi kraj faszystowski. Wszystkie inne państwa raz po raz stawiane są wobec dylematu: "my, albo Sowiety"! Polityka niemiecka usilnie stara się znaleźć jaknajwiększą ilość okazji, żeby móc Europie powtarzać te słowa.

Rozgrywka na terenie Hiszpanii jest obecnie największą troską polityki zagranicznej Niemiec. Włożyły w nią znaczny zasób agitacji i kosztów. Co więcej od szali hiszpańskiej wojny domowej zależy ukształtowanie się wpływów niemieckich nie tylko na półwyspie Pirenejskim, ale we Francji, Czechosłowacji, a nawet Anglii. Chcąc przeprowadzić tę rozgrywkę skutecznie muszą Niemcy znaleźć jakiś pretekst żeby móc oficjalnie wypowiedzieć umowę o nieinterwencji. Incydenty na wodach hiszpańskich, insynuacje pod adresem Francji o zamiary aneksji hiszpańskiego Maroka - oto próby prowokacji.

Tragicznym sytuacji państw, których interesy związane są z Francją bądź też Sowietai polega na tym, że nie mogą one wybrać drogi pośredniej, drogi umów międzynarodowych, politycznych i gospodarczych z państwami, których ustroju nie chciałyby jednak za żadną cenę mieć u siebie. Dyplomacja niemiecka czuwa. "Albo - podsuwa - będziecie utrzymywać stosunki z Sowietai i staniecie się wrogiem bloku faszystowskiego, albo pójdziecie z nami ręką w rękę uzyskując w zamian pomoc w zwalczaniu rosnącego wciąż u was komunizmu."

Metoda penetracyjna Niemiec nie ogranicza się do Europy /w której na pierwszy ogień ma pójść Czechosłowacja/, ale służy również skutecznie niemieckiej polityce kolonialnej.

Awantura marokańska nie przedstawia się tak błaho, jak usiłują w świat wmówić publicyści berlińscy. To nie są plotki, że w hiszpańskim Maroku obozują żołnierze niemieccy. Oczywiście występują oni jako ochotnicy wojsk hiszpańskich. Jak stwierdzili korespondenci miejscowi prasy europejskiej penetracja Afryki ze strony Niemców zaszła tak daleko, że niemiecka marka staje się powoli miejscowym środkiem obiegowym, a kopalnie żelaza w okolicach Melilli administrowane są przez "przedsiębiorców" niemieckich, rzekomo dzięki specjalnym koncesjom udzielonym przez generała Franco.

Wszyscy, którzy z sympatią patrzą na rozwój ruchów nacjonalistycznych w Europie, którzy z całego serca życzą zwycięstwa narodowym wojskom hiszpańskim muszą jednak wziąć pod uwagę, że w takim ruchu Niemcy spełniają funkcję nieproszonego protektora i że..... nie spełniają jej darmo. Dokąd ruchy narodowe w państwach europejskich nie oprą się całkowicie na własnych podstawach lecz korzystając będą z narzuconej pomocy niemieckiej, dotąd z każdym zwycięstwem nacjonalizmu wzrastać będzie wpływ Niemiec na politykę europejską.

Jeszcze jeden charakterystyczny szczegół. Czytaliśmy przed para dniami o tym, że w Maroku hiszpańskim istnieją pewne przejawy, które świadczą o stopniowym oparowaniu marokańskiej administracji. Są to zjawiska, które, gdyby zostały potwierdzone świadczyłyby o pracy podjętej systematycznie i planowo z obmyśleniem szczegółów.

Interesująco przedstawia się sprawa naświetlenia wypadków przez poszczególne źródła. Oto na przykład prasa niemiecka stwierdza z oburzeniem, że jest to wymysł fantazji dzienników francuskich i stawia te same zarzuty właśnie Francji.

Warto również zwrócić uwagę na fakt, że Anglia zachowuje, jak zwykle daleko bardzo pominięty umiar postępowania.

Ze swej strony chcielibyśmy zaznaczyć, że takie ujęcie nie jest już tak słuszne w dobie obecnej. W okresach poprzednich polityka "równoważenia" wagi wypadków prowadzona była z prawdziwą finezją. Lecz dzisiaj często decyduje gwałtowność uderzenia, jego błyskawiczność, a więc zdecydowanie i dlatego trzeba by tę kwestię rozważyć. Trudno ocenić wyniki takiego postępowania, trudno mówić o konsekwencjach. Errare humanum est, ale pozwalamy sobie być zdania, że w dobie obecnej trzeba wyciągnąć wnioski na przyszłość. Zresztą zdaje sobie z tego sprawę rząd angielski, kierując główny swój wysiłek ku wzmocnieniu militarnemu. Być może, że i w tym wypadku czyni on to z właściwą sobie rozwagą, zręcznością, umiarem i oględnością. Bieg wypadków okaże wkrótce ciąg dalszy, mamy jednak wrażenie, że nie będzie on tak alarmujący, jak mogłoby się to wydawać na pierwszy rzut oka. Jakkolwiek wojna jest wynikiem takiej, czy innej polityki, trzeba pamiętać o tym, że właśnie polityka jest walką bezkrwawą, a często skuteczniejszą od działań wojennych.

K. Karcki.

Z TAJEMNIC TROSKATA I KIELNI

Dużo mówi się o masonerii. Mówi się tym więcej, że tak niewiele konkretnych rzeczy o niej wiadomo. Rzeczywiście trudno byłoby wyliczyć dzisiaj wszystkie loże i oddziały istniejących obrządków. Organizacja masonerii w dobie obecnej jest chaotyczna, a przynajmniej pozornie chaotyczna. Niektóre zakony masońskie założone wcześniej zachowują stale odrębność, pokornie tylko podporządkowując się centralom danego "obrazdu".

Siedemnasty i osiemnasty wiek dawały dobre podłoża dla powstawania wszelkich tajnych organizacji. Początki wielkich ruchów społecznych, walka z systemem despotycznych monarchii - stanowiły osnowę ideową dla wszelkich działań, pod tym jednym warunkiem, żeby były tajne. Tajność zawsze pociągała. Wystarczyła piękna nazwa, szereg pięknych haseł i jaknajbardziej niesamowite obrządki, żeby nowicjusz organizacji wolnomularskiej wyobrażał sobie, że jest jednym z budowniczych wielkiej przyszłości ludów. - Później, gdy wiele łó i zakonów straciło cel z przed oczu, zainteresowali się istniejącym już i dobrze funkcjonującym aparatem masonerii - Żydzi. Ogólnoświatowość, kosmopolityzm, braterstwo bez względu na wyznanie ukatwiły im penetrację. Zresztą Żydzi poczęli zakładać własne loże, jak na przykład działająca w Polsce "Bnei - Brith".

Dziwni czeladnicy i... czeladniczki.

W zeszłym roku w Warszawie, Łodzi i na terenie Pomorza powstały komórki jednego z najstarszych zakonów masońskich, "Odd Fellows". Zakon ten istnieje od roku 1745 w Anglii i należy do obrządku szkockiego. Pełna jego nazwa w tłumaczeniu brzmie: "Niezależny Zakon Dziwnych Czeladników". Z niezrozumiałych powodów słabo rozwijający się w Anglii, odżył zakon z początkiem osiemnastego stulecia w Ameryce Północnej. W tym zresztą czasie zaznaczył się duży napływ Żydów w szeregi "braci". Jakie były czynności i zadania "Dziwnych Czeladników", ustalić dokładnie nie można. Wszystkie działania osłonięte były głęboką tajemnicą i zdawało się, że zmierzają jedynie do zwerbowania jaknajwiększej ilości członków zwłaszcza wśród ludzi, pozostających na odpowiedzialnych stanowiskach. Do "Odd Fellows" przyjmowane były również kobiety, które jednak nie mogły przekroczyć pewnego stopnia "wtajemniczenia". Jak stwierdzają niektórzy badacze w łonie zakonu potworzyły się tajne komórki mieszane pod względem płci, których działalność meo no kolidowała z zasadami moralności.

Trzy miliony.

na początku bieżącego stulecia ilość członków zakonu obliczano na 5.000.000 z czego około połowę zwerbowano w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie. W Europie, poza Anglią, stwierdzono istnienie łó "Dziwnych Czeladników" w Niemczech, Francji, Austrii i Polsce.

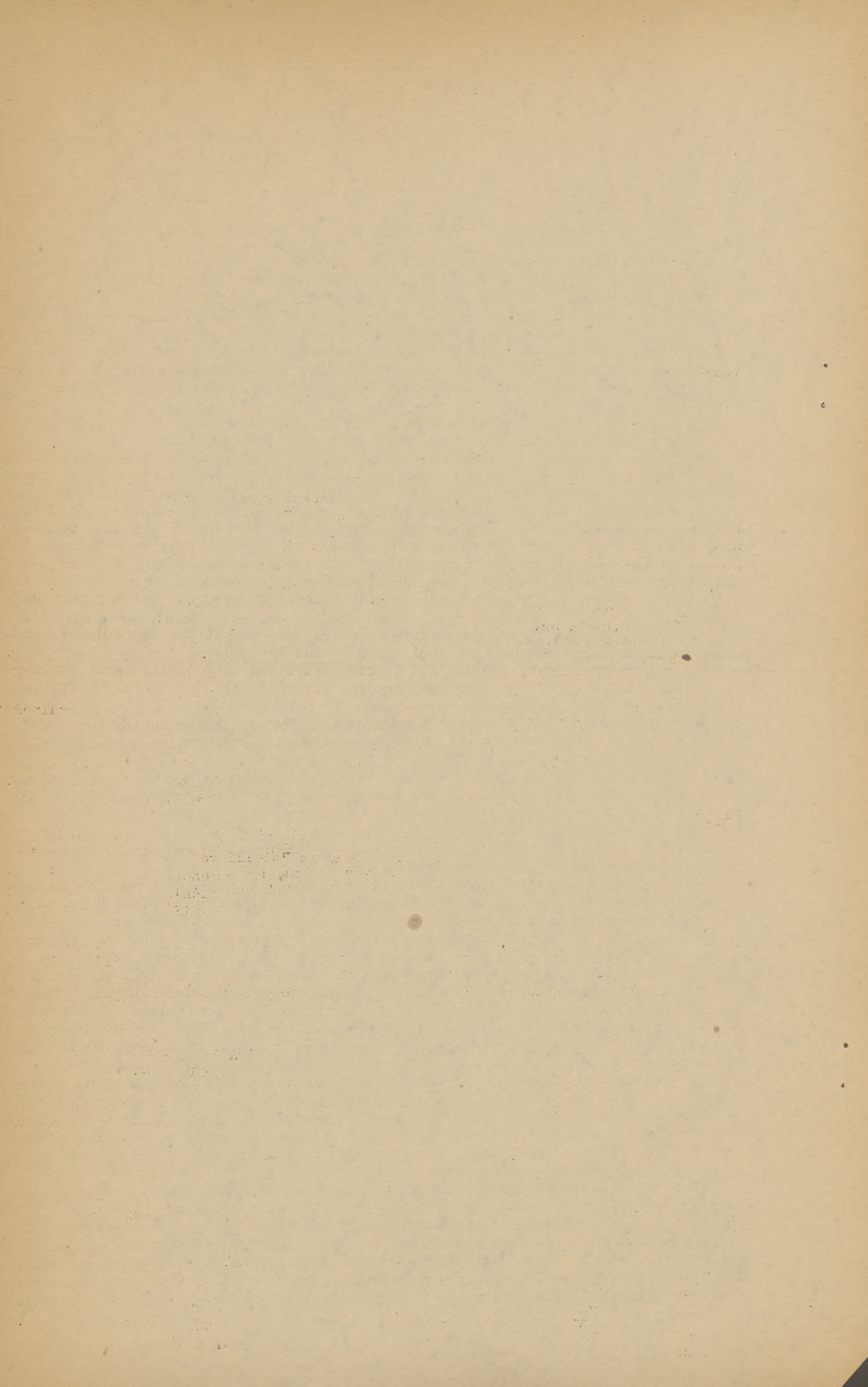
Ostatnich danych co do rozwoju tej organizacji niestety nie mamy. Dzieje się to w myśl wskazań innej potężnej loży tak zwanego "Wielkiego Wschodu" na której ostatnim kongresie we Francji powiedziano: "Trzeba, by masonerię wszędzie śledzono i by jej nigdzie nie znajdowano". Istotnie chociaż przeważnie wiadomo jest gdzie jaka loża istnieje, znane są nawet nazwiska jej członków i oficjalnych przywódców, trudno jednak ustalić gdzie znajdują się ukryte sprężyny, które w istocie kierują organizacją. Wiadomo tylko, że centrala jej na Niemcy mieści się w Frankfurtie a to, dzięki zakazowi należenia do niej, jaki wydał Hitler powoli upada. Możliwe, że jest już przeniesiona poza granice Niemiec, a może nawet do Polski, co byłoby prawdopodobne ze względu na bardziej ożywioną działalność "Odd Fellows" u nas.

Bracia działają...

Na terenie Polski oprócz "Wielkiego Wschodu", "Dziwnych Czeladników" i "Bnei-Brith" istnieją również loże innych grup światowych z przewagą obrządku szkockiego nad wschodnim. Należy do nich szereg wybitnych osobistości ze świata naukowego i politycznego. Listy ich nazwisk, które co jakiś czas ukazują się w prasie nie są kompletne ani ścisłe. Edarza się, że z polecenia władz masońskich, niektórzy bracia celowo się dekonspirują, żeby odwrócić uwagę społeczeństwa od bardziej czynnych i wtajemniczonych masenów.

Jest faktem, że nawet "bracia" pozostający na niższych stopniach wtajemniczenia, oraz tak zwani "ślizgcy" utrzymywani są w stałym kontakcie ze swoimi przełożonymi i mają obowiązek spełniać ich polecenia nawet w zakresie funkcji jakie sprawują w społeczeństwie.

Groźny i nieuchwytny ruch, kierowany nie polskimi i nie aryjskimi rękami przynika coraz bardziej nasze społeczeństwo. Mało jest mieć się w tym wypadku na baczności, trzeba z masonerią zdecydowanie walczyć. Wszelkie próby powstawania organizacji pomocniczych w rodzaju na przykład "Rotary - Clubów" winny być z miejsca likwidowane. Masimy w Polsce uniezależnić nasze życie wewnętrzne od obcych wpływów. O losach i rozwoju narodu, decydować może tylko sam naród, a nie zakaptarzeni tajemniczo Żydzi z łó masońskich.

NA WYSPIE TRĘDOWATYCH

Kiedy przed kilka tygodniami zanotowano w Polsce wypadek straszliwej choroby, jaką jest trąd, ludzie mówili o tym niemal z lękiem. Niewielu jednak pomyślało o tym że są kraje, gdzie straszna ta klęska niszczy setki i tysiące organizmów i że walka prowadzona najenergiczniej daje jedynie nikłe wyniki o charakterze raczej zapobiegawczym. W tak zwanych leprozoriach chorzy cierpią często przez długie lata. - Ci, którzy ich pielęgnują, pełnią swą misję z najwyższym poświęceniem, a praca ich zasługuje na głębokie uznanie.

Jedno z takich leprozoriów znajduje się na niewielkiej wysepce w archipelagu Antylli - w Desirade, posiadającej powierzchnię wynoszącą 1500 hektarów. Kiedy się ją bliżej na małym stateczku celników, widzi się kształt ciemny zarzysowany na tle jasnego nieba, kształt przypominający nieco sylwetkę trumny. Dziwnie przygnębiająco działa na patrzącego widok tych złowrogich konturów. Nawet roślinność jest jakby zeschła i pozbawiona tchnienia życia. Rzekłbyś wyspa umarłych. I rzeczywiście wyspa ta jest zamieszkała przez tych, którzy umarli dla świata. Znajduje się na niej osada izolacyjna dla trędowatych skazanych z powodu straszliwej choroby na wygnanie do końca życia.

Zostali oni odseparowani na zawsze, a jedynym łącznikiem pomiędzy nimi, a światem żyjącym jest między lekarz wyznaczony do pilnowania chorych.

Podziwiać należy tego człowieka, który mając młodą żonę z całym poświęceniem i pogodą ducha niesie pomoc cierpiącym narażając się codziennie na zatonięcie wśród wzburzonych fal morskich uderzających ze wściekłością o koraliczne wybrzeża wyspy.

Po ośmiogodzinnej podróży łodzią z Pointe-a-Pitre przybywa podróżnik do Desirade. Zamurzeni po pas w wodzie, marynarze przenoszą go na ląd. Jeżeli ma się szczęście, to lekarz zabiera przybysza na swój motocykl i wiezie w głąb wyspy. Droga jest ciężka, wyboista, z trudem można utrzymać się na siodełku, ale lepsze to, niż podróż wózkami zaprzężonym w jednego konia, jaki znajduje się na wyspie, który wlecze się długość dwie godziny na przestrzeni dziewięciu kilometrów szosy ocienionej kaktusami i agawami.

Motocykl przebywa tę drogę znacznie prędzej. Z jednej strony droga opada ku morzu, z drugiej ograniczona jest skalistymi wyniosłościami.

Jeszcze jeden zakręt, jeden zjazd i oczom przybysza ukazują się domki cementowe o dachach płaskich, szare, skromne, kryjące się wśród złomów kamieni. - Osada, trędowatych.

- Przeprowadzić przywiezionych z Martiniki. - Wydaje rozkaz doktor przygotowując zastrzyki z "chanmoogra", lekarstwa znanego od wieków, które sprowadza się z Indii.

A tymczasem w oddali ukazuje się gromadka ludzi, a raczej istot podobnych do ludzi, zniszczonych już przez chorobę. Idą wolno niepewnie, jakby już czuli, że są wygnancami.

- To ty Andrzej, zapytuje lekarz.

Jakiś nieartykułowany dźwięk wydobywa się z zniekształconych ust i nieszczęśliwy wyciąga ręce zniszczone przez trąd.

Jeden szybki ruch i zastrzyk jest dokonany. Zbliżają się coraz to nowi pacjenci. - Jakaś osiemnastoletnia, świeżo jeszcze wyglądająca dziewczyna, dziecko lat około dziesięciu o bladej smutnej i wyniszczonej już twarzy. Przesuwa się cały szereg widm straszliwych dotkniętych przeróżnymi odmianami tej choroby. Istoty wygnane ze świata, a jednak nie pozbawione jego próżności. Świadczy o tym fakt następujący. Gdy jeden z podróżnych ujrzał w kącie postać kobiecą, chciał ją sfotografować, podszedł nagle do niej: "Nie, nie teraz, proszę poczekać aż włożę inną suknię", a chora pospieszyła przebrać się. - Po chwili stanęła przed obiektywem w sukni w barne kwiaty ukamijając twarz pokrytą straszliwymi śladami trądu.

W pobliżu znów inną w ciemnych okularach uśmiecha się smutnie. Jest chory już od trzydziestu lat. Nie raz z trudem snosi swój los i wtedy prosi doktora o zaprzestanie zastrzyków, by umrzeć jaknajprędzej. Ale chwile depresji mijają szybko i chęć do życia powraca znowu. Oni zawsze są smutni; smutek zresztą nie jest nastrojem dominującym na wyspie. Raczej poczucie niższości spowodowanej izolacją od żyjących na szerokiej świecie. Wielu z nich ukrywa się dlatego przed lekarzem.

Mimo że wszystko chcą żyć, żyć za wszelką cenę nawet na tej wyspie śmierci, w otoczeniu chorych takich jak oni sami

Są bardzo poborni, modlą się często, a przewodnikiem duchowym jest ksiądz również chory na trąd. Całe swoje życie spędził w Sudanie francuskim, w Bamako. Pewnego dnia, będąc we Francji musiał załatwić jakąś drobną sprawę w Instytucie Pasteura i tam usłyszał nagle wyrok okrutny: "Pan jest chory na trąd". Odpowiedział krótko: "W której osadzie izolacyjnej otrzymam parafian?". - Wysłano go na Desirade, gdzie ten starzec, pełen wiary, niesie podciętą cierpiącym. A sam przecież ma znaczną część ciała pokaleczoną przez chorobę. Odwiedza chorych wsparty na ramieniu służącej, która ma jeszcze młodszą się fizycznie niż on. Często się słyszy jego głos

spokojny: " przyjaciele ufajmy Bogu ! " . -

Wąską ścieżką otoczoną skarłakami agawami i kaktusami schodzi się na omentarz trędownych zamieszony niedawno przez straszliwą burzę, jaka nawiedziła wyspę Gwałtowny cyklon poprzewracał wszystkie niemal krzyże. Zostaje kilka załodwio. Tkwią one nad drobnym wzniesieniem z piasku lub kamieni - grobem zmarłego wygnawca. A u stóp mała tabliczka o treści krótkiej i niewyszukanej: " Tu spoczywają Marja i Antonina " ; - samo imiona i nic więcej. Niekiedy widzi się jeszcze trzy litery "PFL"- /przez pour lui/, lub "PFE" /przez pour elle/ - módlcie się za niego, lub módlcie się za nią.

Wszystko technic śmiercią. Sama natura zdaje się być zamarką, jakby symbolizując skutki groźnej choroby. Wśród piasków i złomów skał "caratas", odmiana białego kaktusa, wyciąga smutnie ku niebu swe zaschłe gałęzie. Z oddali zaś słychać szum fal zatoki Mahant uderzających o rafy nadbrzeżne. -

Zapada mrok. Widzi się w cieniu szarobione postacie trędownych siedzących przy drzwiach swoich donków, pogrążonych w milczeniu. Niektórzy z nich korzystając z ciemności wychodzą z ukrycia i błądzą wśród nocy podobni do widm.

Nicraz słychać łkanie wydobywające się z chorej piersi i na tle ciemnego nieba zarysowuje się ramię okaleczone i zmniejszone wyciągnięte ku górze tam, skąd jedynie mogą się spodziewać pociechy.

HISTORIA CZOŁGU

Postępy techniki, których jesteśmy świadkami niemal codziennie, stworzyły pewnego rodzaju obojętność ludzi na wszystko, co właściwie jest niezwykle i wyjątkowe. Nad rzeczami niezwykłymi przechodzimy do porządku dziennego i zaznajomiwszy się powierchownic z danym zjawiskiem czekamy na następne, które... musi przyjść w najbliższych dniach. Ze przyjdzie nie wątpimy ani przez chwilę, bo przecież cała ludzkość wysila swoje umysły, szczególnie w dziedzinie tak zwanego militarysty, pod którego znakiem żyjemy w obecnych czasach. Jednym z takich wynalazków, który niegdyś stworzył przewrót w metodach walki, a na który obecnie patrzymy bez zainteresowania niemal jest czołg.

Myśl skonstruowania czołgów nie jest tak nowoczesna, jakby pozornie to zdawać się mogło, bo przecież już w czasach starożytnych spotykamy u Ksenofanta wiadomość o wozach wojennych Cyrusa, używanych w celu łamania szyków nieprzyjacielskich. Również w liście Leonarda da Vinci do Ludwika "il Moro", księcia Mediolanu, napotykaemy wzmiankę o budowie mocnego, zakrytego wozu, który zadając straty nieprzyjacielowi, może ukatwić działanie piechoty. We francuskim ministerstwie Wojny złożono dwa projekty wozu opancerzonego: jeden w wieku 18-ym Voltaire'a, drugi w wieku 19-ym opracowany przez Mierosławskiego.

Jak widzimy, sama koncepcja tej broni istniała już dawno, nie było tylko możliwości rozwiązania kwestii poruszania się w terenie. Próby zmierzające w tym kierunku, robiono już w roku 1870. Jednakże w pracy tej dopiero wtedy posunięto się naprawdę naprzód, kiedy wynaleziono tak zwane gąsienice, zastosowane zresztą pierwotnie do traktorów. Nikt zapewne nie przypuszczał, że te maszyny do uprawy roli staną się wrotem dla naszych czołgów.

W listopadzie 1914 roku, kiedy niemiecka armia okopała się w północnej Francji, w Anglii dwaj oficerowie sztabu, mjr. Hetherington i pułk. Swinton, przedstawiają plany pierwszego nowoczesnego czołgu. Początkowo minister wojny, dowiedziawszy się, że budowa eskadry, złożonej ze stu czołgów, potrwa prawie rok, waha się wreszcie jednakże budować straszliwe maszyny. W tym samym niemal czasie pułkownik Etienne zajmując się kwestią wozów gąsienicowych Schneider-Creusota buduje wóz, oparty na podobnych zasadach, jak czołgi angielskie. Były to tak zwane "krokońce Schneidera", których zastosowanie okazało się fatalne dla Francuzów. Niemcy zniszczyli nie tylko same wozy, ale pozabijali dosłownie wszystkich obsługujących. Przyczyną, ponieważ źle rozwiązano zagadnienie wentylacji, zastosowano kilkanaście wypadków zatrucia i poparzenia. Tymczasem Anglicy zbudowali swoją eskadrę, postanowili przewieźć ją na front francuski w najgłębszej tajemnicy przed Niemcami. Załadowano je na okręty, jako transport zbiorników do wody. Ponieważ wyraz "zbiornik" brzmi po angielsku "tank", więc stąd pochodzi do dziś używana nazwa - tanków.

Po raz pierwszy zastosowano czołgi angielskie dnia 15.10.1916 roku w bitwie nad rzeką Somme. Skutki zastosowania ich okazały się tak korzystne, że tanki uznano od razu za jedną z najlepszych i najgroźniejszych broni. Wówczas to bowiem stwierdzono, że czołgi mogą swobodnie działać w terenie, nie potrzebując specjalnych dróg, dzięki pancerniowi opierają się podziałom broni maszynowej i ręcznej oraz z łatwością przebywają zaskaki drzew koleczystych, pokonują przeszkody w postaci drzew średnicy około 25 centymetrów, niższą mur gabelci do 40 centymetrów i mogą "wspinać się" na pochyl-

dość do 45 stopni. Tanki nie może jednak być użyty w terenie orzaskim, ani też nie jest w stanie przebyć większego rowu o ile jego przeciwny błąd jest prostopadły.

Dzisiaj wartość tej broni zmalała znacznie wskutek zastosowania pocisków benzynowych oraz specjalnych sposobów. Na froncie abisyńskim zaliczono między innymi wypadki odparcia ataku czołgów przez tubylców, którzy często nie biorąc sobie sprawy z grozy jaką przedstawiały owe "potwory" wstawiali na nie i, sukrując w stronę woty-letami wadzanymi na oślep po przez wąskie szpary, unieszkodliwiali ich za pomocą działania. Kilka tygodni temu czytaliśmy również o innych "sposobach" stosowanych na pół-wyspie Iberyjskim, polegających na oblewaniu czołgów benzyną i spalaniu tych, którzy znaleźli się wewnątrz....

Pomimo to musimy jednak zdać sobie sprawę, że na wypadki wojny, w której siła ognia stawiać się będzie coraz to większa, broni ta znajdzie duże zastosowanie, bo trudno będzie nawierzać wtedy nie posiadając ochrony w postaci pancerza czołgu.

To też praca nad udoskonalaniem tanków posuwa się coraz bardziej naprzód z uwzględnieniem w pierwszym rzędzie kwestii zwiększenia ich szybkości. - Polska, do której czołgi przybyły w czerwcu roku 1919, zrobiła w tej dziedzinie kolosalne postępy produkując obecnie doskonale skonstruowane tankietki, które z powodzeniem mogą być użyte do posiedgu kawalerii.

" SWÓJ HONOR ZNAM.... "

/Reportaż z peryferij stołecznych/

Jest wysoki, dobrze zbudowany, ubiera się z wyszukaną elegancją. Zwykle nosi jasny, piaskowego koloru garnitur i jaskrawy krawat. Twarz ma dosyć wyrazistą, a nawet wesołą, zachowanie się zaś jego świadczy o tym, że nieraz obracał się w kółkach, gdzie pewne formy "towarzystwa" są znane. - Jedno jest tylko wiadome, że niebezpiecznie z nim "zacznąć", szczególnie jeżeli jest pijany, bo wtedy nie liczy się dosłownie z nikim i z niezam. To też nieuczestnicy okoliczni starają się go unikać.

Dowiedziałem się o nim zupełnie przypadkowo. - Któregoś dnia znalazłem się na jednej z bocznych uliczek i tam posłyszalem jak jeden z bawiących się chłopców powiedział do drugiego,

-To Stasiek, patrz tylko "granadziak" idzie i....

Spojrzałem w stronę, w którą wskazywał palec i zobaczyłem człowieka lat około trzydziestu. Był to właśnie ów niebezpieczny apasz, niedawno wyszyczony z więzienia, gdzie odsiadywał karę kilkakrotnie za morderstwo. - Zastanawiałem się przez chwilę jakby rozpocząć z nim rozmowę, gdy oto nagle zwrócił się do mnie wołając głośno.

-Na czego się gapisz jakbyś karpia zobaczył, co ?....

W pierwszej chwili nie wiedziałem co odpowiedzieć na tak niże zapytanie. On zaś przeszedł na moją stronę i począł mi się przyglądać wyszywając. - Zorientowałem się, że od awantury może mnie uratować jedynie jakiś przypadek. To też odparłem, starając się przybrać minę jaknajbardziej bezczelną.

-Odknąj się brachu, bo cię zamaluję, że cię rodzona babka nie pozna i....

Stał przez chwilę jak ogłupiały, a po tym nagle począł się śmiać na całe gardło.

-A to śmieszny babek z pana, jak szamuje swój honor !.. On mnie chce uczyć rozum, ojej, bo mnie szlak trafi ze śmiechu... Ha, ha, ha i....

-Tu nie ma nic śmiesznego - powiedziałem widząc, że pierwsze niebezpieczeństwo jest zażegnane.

-Jest śmieszno, jest śmieszne napewno, bo żeby taki "gap" chciał mnie prozić. No, niech pan sam pomyśli czy to nie jest śmieszne, co i.... Ale skąd pan się tutaj wziął na Białołęckiej, przecież pan nie tutejszy...? "Kobitę" tu pan zgubił, he ?...

-Nie, szukam tematu....

-O czego ?.... - zdziwił się.

-Powiedziałem wyraźnie temat, to znaczy, że szukam czegoś o czym można by napisać.

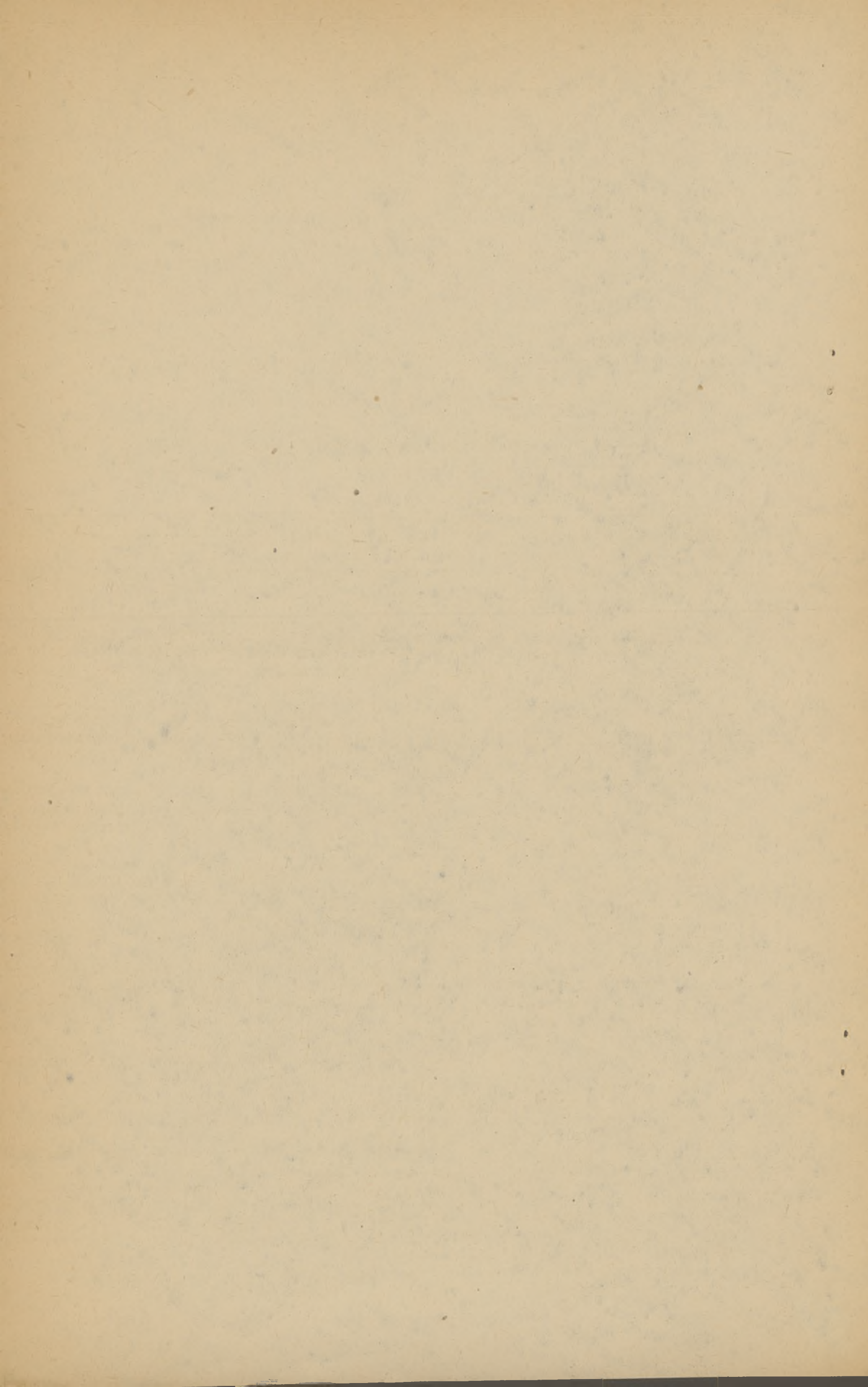
-A rozumien,.... a wódkę pan pije ?....

-Pewnie że piję odpowiedziałem pośpiesznie widząc, że będę mógł z nim rozmawiać dłużej.

-To chodźmy na kieliszek - zmienił nagle ton starając się nadać głosowi jaknajprzyjemniejsze brzmienie.

Weszliśmy do jednej z tych knajp, których pełno w tych okolicach. - Brudno ubrany gospodarz podał nam dwa kieliszki wódki i natychmiast odsunął się za ladę spoglądając na mnie ze zdziwieniem. - Rzeczywiście nie każdy może pochwalić się, że siedzi przy jednym stole z tym człowiekiem. - Towarzysz mój milczał przez chwilę, po czym wychyliwszy jednym haustem kieliszek powiedział,

-Panie życie ma człowieka, niema co gadać. Nieraz tak sobie myślę i myślę, że może by i warto popracować, ale przyjdzie co do czego, to ani ochoty, ani okazji nie...

po to. Ot, wyruszcili człowieka na wolność i sam nie wiem co mam robić. Spróbuję jakoś tam się przewekslować, może i uda się, ale niebardzo tam w to wierzę, bo widać nie znajdzie się niczego dla mnie. Pan chyba to rozumie. Przychodzi się do jednego, drugiego, spojrzy tylko na papierak i powie, że nie ma miejsca, a gęba to mu ze strachu lata, bo się mu zdaje, że go połknę albo zaręną. - A i ochoty do każenia niebardzo mam dużo po tym siedzeniu.

-Ale do "mamra" to pan nie chciałby trafić? - wzruszywszy ramiona pyta.

-Kto wie gdzie teraz lepiej? - skrzywił się w odpowiedzi - tam przynajmniej człowiek ma co do ust wkłóżyć, a tu myśli pan, że przyjemnie, jak wszędzie człowieka się boją i nikt nie chce nawet pogadać spokojnie. - Przyjdzie kamrat jeden, drugi to znów chce mówić o robocie, a przecież zrobienie to raz, bom głupi byk, a teraz żądają i chciałbym z tego brudu wyłożyć. Ukradną coś to zaraz wszyscy patrzą, czy to nie ty zrobione i tak ciągle, ciągle... nie ma chwili jednej. Człowiek kapcieje do reszty.

-A niech mi pan powie dlaczego dziś pan rozmawia ze mną?.... Przecież nie zna mnie pan zupełnie.

-Wie pan co, to nawet śmieszne to co pan powiem, ale to tak jest naprawdę. - Po prostu podobał się mi pan na oko, bo pierwszy raz ktoś nie przestrząsnął się tak odrazu, ale postawił się i to było fajne. Pomyślałem sobie - chłop stawia się to znaczy warto z nim pogadać, a może się czegoś dowiem.

-No i nie dowiedział się pan niczego?....

-Owszem dowiedziałem się, że czasem można spokojnie posiedzieć, ot tak bez żadnej obawy, że ktoś "nahaczy" na robocie.... No ale muszę już iść, bo tam na mnie czekają towarzysze. - Po czym widząc, że spoglądam na niego pytające dodał:

-Ale to nie na robotę, tylko tak sobie.

Chciałem zapłacić za rachunek, ale on odsunął moje pieniądze i powiedział:

-Nie panie, ja pana prosiłem i ja zapłacę. Może się kiedyś spotkamy to wtedy pan mnie zaprosi, ale teraz nie. - Panie.... ja swój honor znam....

E. Borski.

NASZ SKRÓT DO EMIGRACJI

Okres rozbiorów naszej Ojczyzny nauczył nas patrzenia na wszelkie zagadnienia związane z polskością wyłącznie poprzez pryzmat tak zwanego uczucia. Bo nikt chyba nie zaprzeczy, że sentyment pozbawiony pierwiastka rozumowego staje się często wręcz szkodliwy. Trzeba jednak zdać sobie sprawę z tego, że to co było piękne i bliskie sercu Polaka pozostanie nim na zawsze, natomiast należy wpaść w życie społeczne, realizm i rzeczowo podjąć się do zagadnień. Nie znaczy to bynajmniej byśmy się mieli stać automatami, ale trzeba kroczyć drogą rozwoju, by nie został na sztywnym końcu. Mógłby ktoś zapytać, czy rzeczywiście istnieje dzisiaj tego rodzaju sentymentalne ujęcie? - owszem i właśnie tam, gdzie uczucie samo stwarza bierność, a więc opóźnienie postępu.

Gdybyśmy jednak zapytał przeciętnego Polaka, jaki jest jego stosunek do emigracji, usłyszeliśmy niewątpliwie odpowiedź zblizną do następującej: - "Biedni rodacy, przetrzymajcie poza granicami kraju". Przypuszczam, że niewielki odsetek potrafiłby dać nam bardziej sprzyjającą odpowiedź.

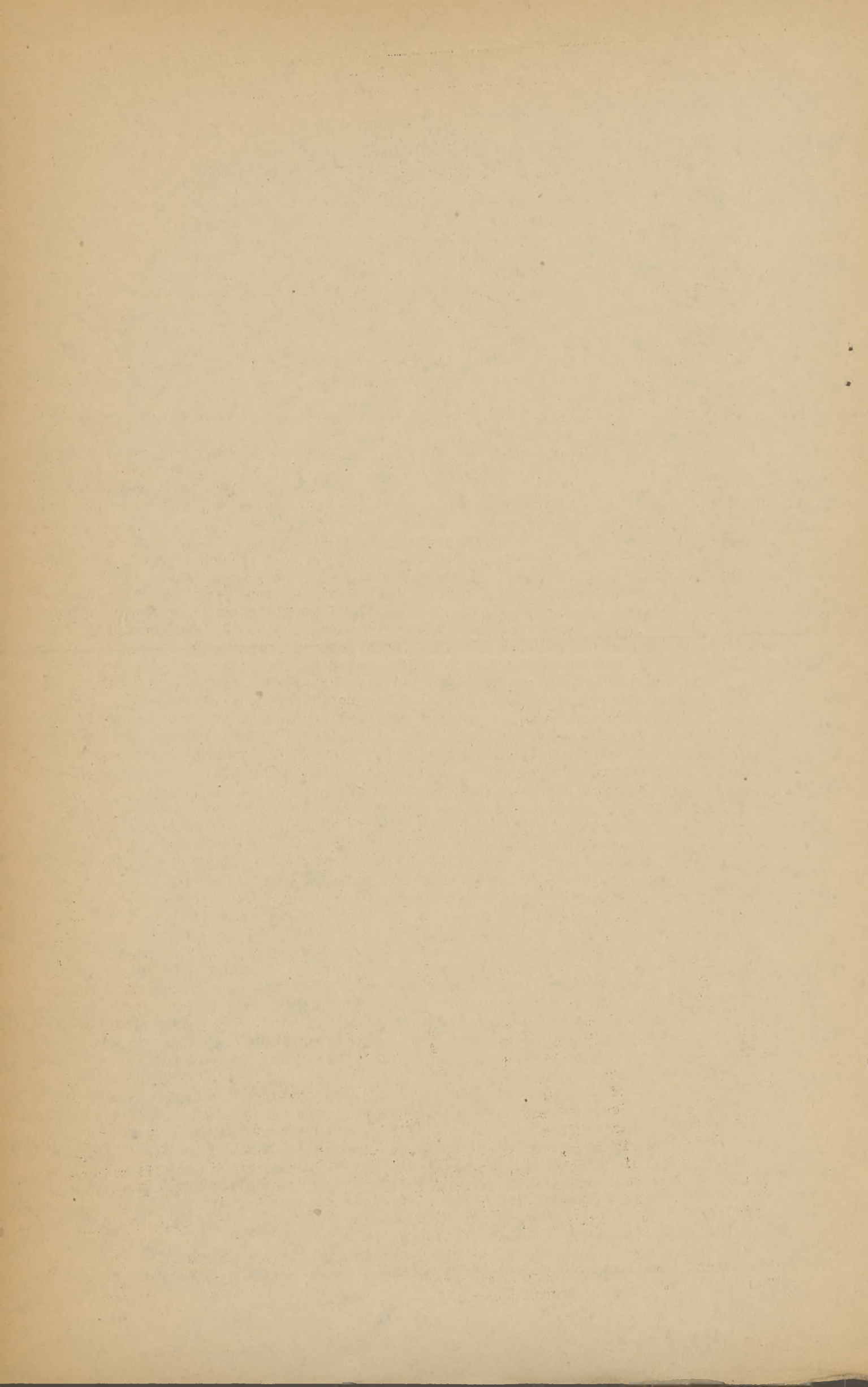
A jednak kwestia ta dojrzała już znacznie i należy ją ujmować bardziej życiowo. - Sentyment? - Ależ pozostanie on zawsze, dajmy jednak tym "biednym" rodakom coś więcej niż samo uczucie. Zdajmy sobie sprawę, z tego że winniśmy stworzyć dla naszej emigracji takie warunki by, przebywając na obczyźnie czuli realną więź, łączącą ich z Macierzą.

Pamiętać należy, że, przeciwnie biorąc dziełom dziesiątych naszych emigrantów, to ludzie pracowali, pracowali robotnicy fabryczni, kopalniani i t.p., których trzeba podtrzymać na dołu stwarzając im podstawy do walki z elementem miejscowym, siłą, faktu mocniejszym i lepiej uzbrojonym w walce o byt. - Ze strony czynników oficjalnych ujęcie takie zostało już zrealizowane. - Przy Związku Polaków z Zagranicy powstał Komitet Gospodarczy, który nasza ta wcieliła w życie. Działalność jego musi się jednak spotkać z poparciem całego społeczeństwa, z pomocą czynną czy to przez fundusze, czy też przez pracę. - Komitet Gospodarczy prowadzi swą akcję planowo i metodycznie wysuwając problemy organizacyjne ekonomiczne. Popularnie rzecz ujmując, działalność komitetu zmierza do utrwalenia życia gospodarczego emigracji, a co za tym idzie i Macierzy.

Wynik prac 10-letniego, jednoczasowego wysiłku jest już znaczny. Na przykład w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej zorganizowano pierwszy zjazd kół polskiego na wyobczeniach, utworzono federacje, które nawiązały żywe kontakty z podobnymi organizacjami amerykańskimi. Widzimy również próby realizowania idei kartowni kooperatywnych. Itaca postępuje w kilku kierunkach. - We Francji utworzono specjalne kursy. Podobnie zasięg kontaktów ogarnął Paryż. W Brukseli mieliśmy i mamy kursy dla kierowników i pracowników.

Jest więc naturalność, jest zdrowe, realne nastawienie. Nam jednak chodzi o to, by szeroka opinia publiczna zdała sobie sprawę z powagi tego zagadnienia i ustosunkowała się do niego w sposób nie tylko uczuciowy, ale prawdziwie pozytywny.

P. Batwiłk.

SKARB W SKRZYPCACH

Jakże często z sytuacji, która zdawało by się są beznadziejne wznajmie się w ostatniej chwili niespodziewano wyjście!

Doświadczył tego niedawno młody muzyk z miasta Omaha, leżącego nad rzeką Missouri w Stanach Zjednoczonych niejaki Jack Billington. Chłopak, będąc synem wodnego jednego z banków, kształcił się początkowo w konserwatorium w New-Yorku. Gdy jednak ojciec umarł wszelkie drogi życiowe zamknęły się przed jego młodym talentem. Skończył wprawdzie szkołę muzyczną, jako mistrz skrzypiec, jednak nie dało mu to możności egzystencji. Jakiś czas grywał w lokalach publicznych, ale złożony ciężką chorobą nerek stanął wobec wiadra nędzy.

Pewnego dnia, gdy już nie mógł podnieść się z łóżka przykuty doń chorobą i głodem postanowił skończyć życie samobójstwem. Ostatnie chwile swego życia pragnął jednak poświęcić grze na swoich ulubionych skrzypcach, które nabył przed paru miesiącami za dwa dolary w jakimś składzie starzyny. Skrzypce te posiadały jakiś dziwny, głęboki, choć nieco chrapliwy dźwięk. Mimo to Jack przywiązał się do nich bardzo i postanowił popełnić samobójstwo dopiero wtedy, gdy pęknie w nich pierwsza struna. Tegoż samego dnia, w którym zapadło tragiczne postanowienie pękła z jękiem symboliczna struna. Chłopak rozstrzaskał skrzypce o podłogę, nie chcąc, by go przeżyły. W jego rękę zabłysnął rewolwer.

Nagle zauważył, że wśród rozsypanych szczątków skrzypiec lśni pięknym blaskiem jakiś mały przedmiot.

Był to brylant niezmiernie wielkości, przymocowany do padła grubą warstwą kleju.

W ten sposób młody muzyk zdobył olbrzymi majątek i mógł przeprowadzić kurację. Zaintrygowany niezwykłością wypadku postanowił odkryć tajemnicę cennego klejnotu. Po długich poszukiwaniach, które doprowadziły go aż do Europy odtworzył sobie wreszcie historię niezwykłych skrzypiec.

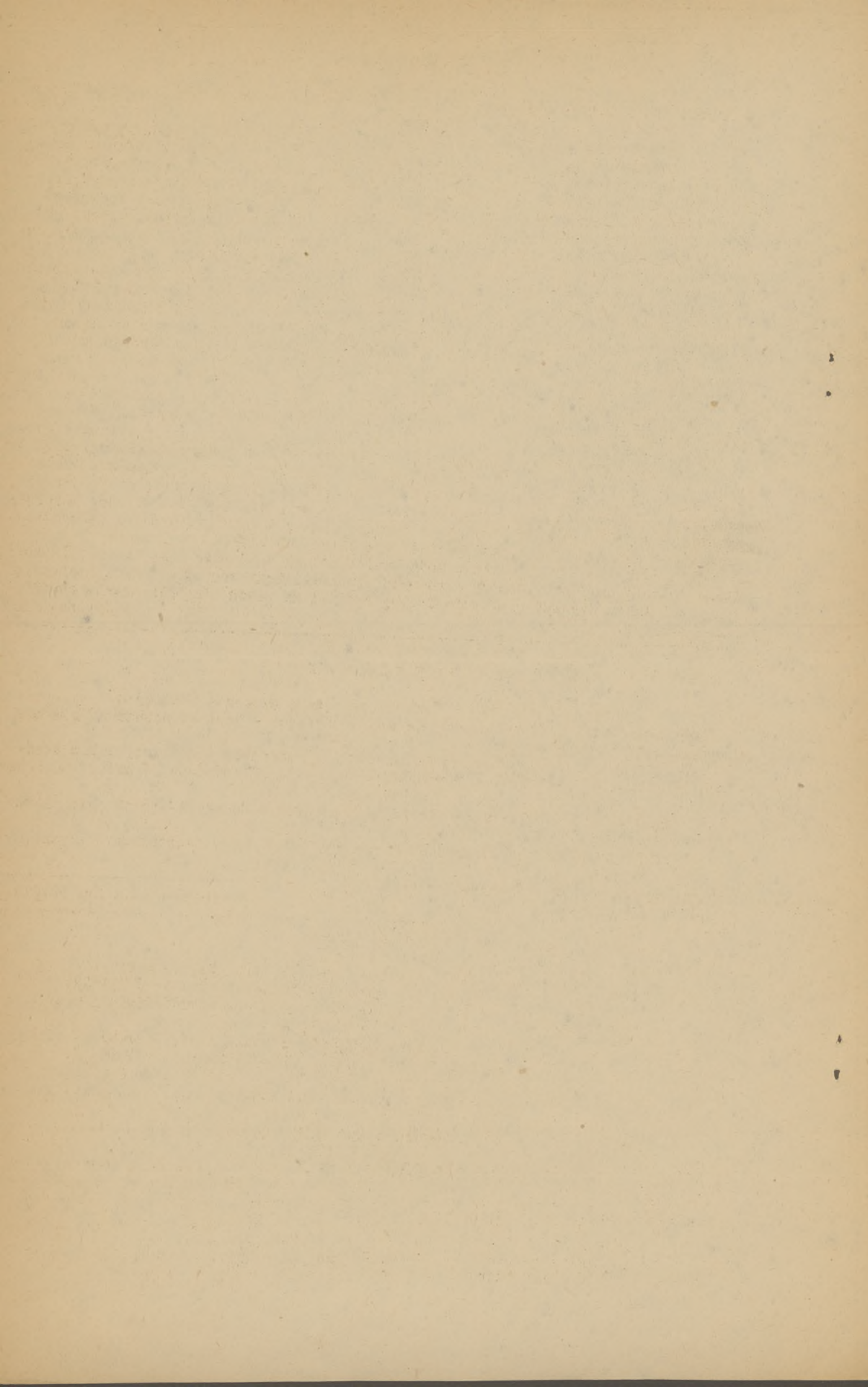
W roku 1887, czyli równo pięćdziesiąt lat temu zamieszkiwał w małym domku na przedmieściach Neapolu drapieżny lichwiarz Miguel Mari, który mimo, że rozporządzał wielkim majątkiem żył w zacięciu ze swoją siostrzenicą poświęcając cały niemal czas grze na skrzypcach. Właśnie w tym roku, jak dowiodły dokumenty pożyczek on kolosalną sumę pieniędzy młodemu magnatowi, pod zastaw niezwykle cennego brylantu, stanowiącego olbrzymi majątek. O zastawie tym przypadkowo dowiedzieli się grasujący na przedmieściach miasta bandyci i tej samej nocy dokonali napadu. Starzec właśnie zajęty był naprawą skrzypiec do których przyklejał dno.

Bealarmowany hukem wyłamywanych drzwi oraz krzykiem siostrzenicy "bandyci!" miał tyle przytomności umysłu, że umieścił klejnot, który nosił przy sobie w niezachwytanej jeszcze warstwie kleju po czym przykrył denkiem. W ten sposób ocalił klejnot, ale stracił życie - gdyż rozwiścieczani bandyci, nie mogąc znaleźć klejnotu zamordowali lichwiarza bez litości. Siostrzenica Miguela Mari w rok po tym wyszła za mąż za młodego muzyka wnosząc mu w posagu mały domek, który odziedziczyła i... skrzypce. Młode małżeństwo udało się do Stanów Zjednoczonych po laury muzyczne. Nie zdobył ich jednak młody Benito Califleri. W kilka lat później stracił niewielki zasób pieniędzy jaki posiadał, a nawet musiał sprzedać skrzypce, nie domyślając się, jak wielki majątek ukrywa ich wnętrze. Umarł zresztą wkrótce po tym w nędzy.

Takie oto koleje należał los przeżyć brylantowi, by w końcu przywrócić do życia ubożego skrzypka Jack'a Billingtona. /tap/

EPIDEMIA GRYPY

Pamiętamy wszyscy epidemię tak zwaną "hiszpanki", złośliwej influency, która przepłynęła falą przez Europę od strony półwyspu Pirenejskiego. W ostatnich dniach alarmują nas wieści o ponownej, nagninnej chorobie z tego samego rodzaju. Tak popularna "grypa" zaczyna przybierać rozmiary epidemii. Tym razem trudno ustalić jej pochodzenie. "Mości 1937" grypy cechuje pozornie łagodny jej przebieg. Przy silnym zaziębnieniu brak jest gorączki, tak, że wielu chorych nie zdaje sobie sprawy z niebezpieczeństwa. Skutki mogą być opłakane, gdyż grypa, nie leczona spowodować może trwałe osłabienie różnych wewnętrznych organów, najczęściej serca. Co gorsze epidemia obiegła cały świat. Now-Yorku danych zgonów na tę chorobę notuje się 300 tygodniowo, a w Chicago około 200. W Waszyngtonie tygodniowo wpływa około 3.000 zgłoszeń zachorowania. Tragiczne wieści dochodzą również z Berlina i Pragi. W Londynie obliczają ilość chorych na grype na 3.000.000 osób, przy czym przeszło 300 osób tygodniowo umiera. W Danii wydano specjalne zarządzenia sanitarne w myśl których nie wolno na przykład... kichać w tramwaju, gdyż niebezpieczne zarazki katwo się w tym wypadku udziałają innym. Mimi to około 30.000 ludzi w Danii w chwili obecnej choruje na grype. Epidemia nie ominie również Polski. Rozmiary jej stale wzrastają. Wobec zmiennej pogody, przeważnie wilgotnej należy się strzec przedzaziębnienia i przy pierwszych objawach grypy skorzystać z pomocy lekarza. /tap/

MODA ZMIENNA JEST.

Pani Ziuta korzystając z pięknego, słonecznego przedpołudnia wybierała się na ranną przechadzkę i jak zwykle przed opuszczeniem domu postanowiła raz jeszcze skontrolować swoją sylwetkę wytwornej damy w lustrze umieszczonym w rogu pokoju przy dużym, weneckim oknie. - Delikatny uśmiech zdawał się wyrażać zadowolenie z nowonabytego kapelusika o wysokiej szpiczastej główce, zakończonej lekko spływającym na prawe oko kwadratem z miękiego filcu, który doskonale harmonizuje z puszystym kołnierzem o piaskowo-szarym odcieniu z modnych obecnie, praktycznych i o wiele tańszych od spowszedniałego rysia - wilków. Uśmiech pani Ziuty przekształcił się jednak w pewnego rodzaju zdziwienie, gdy przypadkowo wzrok jej zatrzymał się na umieszczonym w oknie termometrze wskazującym minus trzy stopnie.

Czyżby zima zacząć się miała na dobre - przeszło przez myśl naszej elegantski! Wobec tak niespodziewanego w danej chwili odkrycia, pani Ziuta postanowiła, zamiast na spacer, udać się niezwłocznie do kuśnierza wraz ze swymi zniszczonymi już trochę "fokami". Zdecydowana była dokupić kilka nowych skórek, to też zanim rozejrzała się w ewentualnych przeróbkach, zażądała pokazania kilku najładniejszych sztuk. Jakież było jej zdziwienie, gdy kuśnierz oceniając od jednego spojrzenia wartość jej futra zawyrokował.

- Ja bym szanownej pani zupełnie coś innego doradził. Kilka dokupionych skórek nie odświeży całości, zresztą teraz nowa kombinacja jest w modzie.

Pani Ziuta słysząc to "magiczne" słowo zachęciła tego, w swoim mniemaniu, znawcę do dalszych wywodów, z których dowiedziała się następujących rewelacyj. Otóż oprócz futrzanych trois-quart, bardzo noszone są teraz palta na podbiciu z tanich skórek, bogato przybrane karakulami, lub foką doskonale nadającą się do fantazyjnych, pelerynkowatych kołnierzy. Kołnierz drapowany, wiązany stanowi nijsilniejszą pointę owego przybrania obejmującego jeszcze rękawy i cały przód palta utrzymanego przeważnie w jasnym tonie najczęściej popielatym lub beige.

Ten nowy zwrot w dziedzinie mody uważać należy za bardzo pomyslną okoliczność, która pozwoli nam przy pomocy skromnych środków i przy zastosowaniu zniszczonego już nawet futra uzyskać praktyczne, eleganckie i na sezon zimowy naprawdę racjonalne okrycie.

I-rena.

WARUNKI PRENUMERATY

Miesięcznie - 20 złotych. - Cena pojedynczego numeru - 7 złotych.

Wykorzystanie jednego artykułu, lub jego części - jest równoznaczne z wykorzystaniem całego materiału.

Prenumeratorzy mają prawo przedrukowywania materiału w całości, lub w skrótach, z podpisami, lub bez. - W wypadku poczynienia zmian, artykuł należy zamieszczać bez podpisu. Tytuły mogą być zmieniane.

Prenumeratorów obowiązuje nadsyłanie pod adresem Redakcji trzech egzemplarzy ich wydawnictw.

W wypadku nie uiszczenia prenumeraty, wysyłanie numeru zostaje wstrzymane.

Redaktor i wydawca Jan Podczaski.

Konto P.K.O. Nr. 25,578

Odbito na własnym powielaczu.

Wyciąć !

Do Redakcji Tygodniowej Agencji Prasowej " 7 DNI ".
w Warszawie ul. Starościeńska 1 m. 29

Po zapoznaniu się z warunkami prenumeraty zamawiam miesięczny, kwartalny, roczny /niepotrzebne skreślić/ abonament, Tygodniowej Agencji Prasowej " 7 DNI ".

Tytuł wydawnictwa.....

Częstość ukazywania się /dziennik, tygodnik i t.p./.....

Makład /tylko do wiadomości Redakcji/.....

Adres.....

Pięczęć.....

.....
podpis osoby uprawnionej do działania
w imieniu Wydawnictwa.

